

УДК 330.46:519.86
DOI: 10.31732/2663-2209-2022-68-28-35

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Дмитро Ткач¹, Ганна Білокур²

¹Доктор політичних наук, професор, проректор, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна, e-mail: ditkach2017@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6947-2036>

²Магістрант, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна, e-mail: anyabv888@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3679-1302>

IMPACT OF GLOBALIZATION ON THE DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL SOCIO-ECONOMIC PROCESSES

Dmytro Tkach¹, Hanna Bilokur²

¹Doctor of Political Science, Professor, Vice-Rector, «KROK» University, Kyiv, Ukraine, e-mail: ditkach2017@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6947-2036>

²Master degree student, «KROK» University, Kyiv, Ukraine, e-mail: anyabv888@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3679-1302>

Анотація. За результатами дослідження проведено аналіз сутності розвитку глобалізаційних процесів у контексті їх соціально-економічних, політичних, екологічних та культурних проявів. Визначено особливості та роль функціонування глобальних міжнародних економічних інституцій, зокрема таких як Міжнародний валютний фонд (МВФ), Світова організація торгівлі (СОТ). Визначено та охарактеризовано негативні наслідки глобалізації, серед яких збільшення міграції, легальної та нелегальної, або з економічних причин, або через екологічні катастрофи. Встановлено, що у соціальній сфері глобалізація суттєво вплинула на рівні і умови зайнятості та на соціальні права працівників. Обґрунтовано появу міжнародних рухів, які зазвичай називається антиглобалізаційними, що об'єднують профспілки, екологічні неурядові організації, політичні, правозахисні, наукові кола, жіночі організації та всіх, хто зацікавлений у створенні більш справедливого світу. В економічній сфері глобалізація асоціюється з розвитком капіталізму як економічної системи, часто на основі віри в саморегулювання ринків. Глобалізація сприяла розвитку економічної свободи і нібито підняла рівень життя в усьому світі, навіть якщо у відносному вираженні розрив між багатими і бідними зростає. Реалізація завдань щодо запобігання впливу різного виду ризиків що спричинені процесами глобалізації, потребує глибокого аналізу міжнародного правового поля, вимог та правил, які потрібно буде впровадити для фактичного здійснення міжнародних зобов'язань на внутрішньодержавному рівні шляхом трансформації міжнародно-правових норм у національні закони та підзаконні акти. В умовах сучасних глобальних викликів для соціально-економічної безпеки України актуальним є дослідження питань, спрямованих на формування стійкості до впливу негативних чинників, посилення конкурентоспроможності на світовому рівні загалом, швидке реагування на зміни встановлення світових норм та забезпечення відповідності їх. Актуальність даної проблематики є розвиток високотехнологічних сфер діяльності, створення нових центрів або інституцій трансферу технологій, введення заходів щодо спрощення контролю ведення бізнесу різного рівня та стимулювання до їх постійного розвитку для зниження рівня імпортозалежності, що в свою чергу призведе до збільшення обсягів прямих іноземних інвестицій.

Ключові слова: глобалізаційні процеси, Міжнародний валютний фонд, Світова організація торгівлі, антиглобалізаційні рухи, економічна сфера глобалізації.

Формули: 0; рис.: 1; табл.: 0, бібл.: 12

Abstract. Based on the results of the research, an analysis of the essence of the development of globalization processes in the context of their socio-economic, political, ecological and cultural manifestations was carried out. The peculiarities and role of the functioning of global international economic institutions, in particular such as the International Monetary Fund (IMF), the World Trade Organization (WTO), are determined. The negative consequences of globalization are identified and characterized, including the increase in migration, legal and illegal, either for economic reasons or due to environmental disasters. It has been established that in the social sphere globalization has significantly affected the levels and conditions of employment and the social rights of workers. The emergence of international movements, usually called anti-globalization, uniting trade unions, environmental non-governmental

organizations, political, human rights, scientific circles, women's organizations and all those interested in creating a fairer world is substantiated. In the economic sphere, globalization is associated with the development of capitalism as an economic system, often based on the belief in self-regulating markets. Globalization has fostered economic freedom and supposedly raised living standards around the world, even as the gap between the rich and the poor widens in relative terms. The implementation of tasks to prevent the impact of various types of risks caused by globalization processes requires a deep analysis of the international legal field, requirements and rules that will need to be implemented for the actual implementation of international obligations at the domestic level through the transformation of international legal norms into national laws and by-laws. In the conditions of modern global challenges for the socio-economic security of Ukraine, it is relevant to study issues aimed at forming resistance to the influence of negative factors, strengthening competitiveness at the global level in general, quick response to changes in the establishment of global norms and ensuring their compliance. The relevance of this issue is the development of high-tech spheres of activity, the creation of new technology transfer centers or institutions, the introduction of measures to simplify the control of conducting business at various levels and stimulate their continuous development in order to reduce the level of import dependence, which in turn will lead to an increase in the volume of direct foreign investments.

Key words: globalization processes, International Monetary Fund, World Trade Organization, anti-globalization movements, economic sphere of globalization.

Formulas:0; fig.: 1; tabl.: 0; bibl.: 12

Постановка проблеми. Глобалізація – це з'єднання різних частин світу. В економіці глобалізацію можна визначити як процес, у якому підприємства, організації та країни починають працювати в міжнародному масштабі. Глобалізація найчастіше використовується в економічному контексті, але вона також впливає на політику та культуру. Загалом доведено, що глобалізація підвищує рівень життя в країнах, що розвиваються, але деякі аналітики попереджають, що глобалізація може мати негативний вплив на місцеву економіку чи економіку, що розвивається, і окремих працівників. Через глобалізацію світ став глобальним місцем, де обмін інформацією відбувається миттєво, незалежно від того, де ви знаходитесь. Кордони між країнами продовжують руйнуватися, щоб забезпечити міцний взаємозв'язок і взаємозалежність економік. У другій половині 20-го століття стало очевидно, що національні кордони були перешкодою для економічного розвитку, що змушувало країни починати послаблювати бар'єри шляхом міжнародної інтеграції своїх економік. Хоча ця тенденція впливає на кожного на планеті, вплив глобалізації на країни, що розвиваються, є далекосяжним. Позитивні та негативні наслідки глобалізації для економічного розвитку представлені в таких аспектах, як аутсорсинг, коли робочі місця приносять користь населенню людей однієї нації, але не іншої. Стверджується, що глобалізація є ключовим аспектом, який

вводить різні класи, пов'язані з нерівністю в доходах. Крім того, глобалізація поширює хвороби між країнами, сприяючи їх поширенню та збільшуючи кількість смертей від небезпечних або пандемічних захворювань.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню сучасних аспектів впливу глобалізації на розвиток міжнародних відносин присвячена значна кількість вітчизняних наукових праць, зокрема таких вчених як: П.О. Куцик [2], О.І. Ковтун [2], Г.І. Баштянин [2], В.В. Довгалюк [4], І.І. Колобердянко [6], А.Ю. Шахно [10], Д.І. Ткач, В.В. Риков, О.В. Соснін, В.П. Горбатенко, С.О. Телешун, Ю.В. Якименко та інших. При цьому залишається недослідженим питання впливу глобалізації на трансфер технологій, економічне співробітництво в сучасних умовах, розвиток фінансово-економічної глобалізації, розвиток глобальних економічних інституцій, розвиток антиглобалізаційних рухів, тому їх дослідження має важливе теоретичне і прикладне значення.

Формулювання цілей статті.

Метою дослідження є аналіз впливу глобалізації на розвиток міжнародних соціально – економічних процесів.

Викладення основного матеріалу дослідження. Глобалізація пов'язана з розвитком міжнародної торгівлі і глобального розподілу виробництва товарів і послуг за рахунок скорочення бар'єрів у міжнародній торгівлі, таких як

тарифи, експортні мита і імпорتنі квоти та скорочення обмежень на пересування капіталу та інвестицій. Глобалізація процесів аутсорсингу і периферії прискорюється. Транснаціональні корпорації (ТНК) можуть активно використовувати невеликі і середні підприємства, за найнижчою можливою ціною на світовому рівні через аутсорсинг. Для малих та середніх підприємств, є важим протистояння глобальній конкуренції та забезпечити права своїх працівників / працівниць. Транснаціональні корпорації не так просто притягнути до відповідальності за порушення прав людини, при умові коли корпорація юридично зареєстрована в одній державі, в той час коли вона веде свою діяльність в іншій.

Глобалізація мала безпосередній вплив на приватизацію комунальних підприємств і товарів, таких як безпека, здоров'я, вода і навіть управління в'язницями. Нещодавно інші товари, такі як насіння або ліки, були віднесені до економічних благ та інтегровані в торгові угоди.

Глобалізація вплинула на розвиток корпоративної соціальної відповідальності і в занепокоєння про підзвітність неурядових суб'єктів, таких як транснаціональні корпорації, за їх діяльність, зокрема за негативний вплив на навколишнє середовище, на громади і так далі. Сьогодні ми можемо також побачити зростання кількості компаній, що розробляють кодекс поведінки своєї діяльності. Споживчі бойкоти і кампанії також змусили транснаціональні корпорації бути більш уважними до соціальної відповідальності та ризику щодо їхньої репутації.

Глобалізація – це комплексне явище, що охоплює різні сфери світового співтовариства. В основі глобалізації лежать процеси у сфері економіки та фінансів, що є фундаментом глобальних процесів в інших сферах. Явище глобалізація, включає різні процеси,

механізми дії, сфери і форми прояву та наслідків [2]. На рисунку 1.1. наведено схематичну структуру глобального процесу та представлено зв'язки між його сферами.

Глобалізація виявляє себе різними формами, основними з яких є:

- науково-технічна та технологічна революція;
- централізація міжнародного бізнесу;
- міжнародна економічна інтеграція;
- лібералізація економічних взаємозв'язків;
- формування міжнародних інститутів, що регулюють різноманітні сфери діяльності;
- зростання залежності національних господарств від розвитку глобальних процесів;
- зростаючий вплив геополітики на соціально-економічну ситуацію всередині національних держав [1].

Процеси глобалізації та інтеграції економічного життя ведуть до посилення ролі існуючих міжнародних організацій та інститутів і створення нових, що веде до підвищення рівня централізації фінансових ресурсів, збільшення їхньої маси та обсяг міжнародних фінансових потоків. Основними міжнародними організаціями є Організація Об'єднаних Націй, Європейський Союз, Міжнародний валютний фонд та Світова організація торгівлі.

Міжнародний валютний фонд (МВФ) надає консультації з питань політики та фінансування для країн-членів, що зазнають економічних труднощів, а також працює з країнами, що розвиваються, щоб допомогти їм досягти макроекономічної стабільності і скорочення бідності. Умови МВФ являють набір стратегій або «умов», які МВФ вимагає в обмін на фінансові ресурси. Права людини не інтегровані або інтегровані дуже мало в політику Міжнародного валютного фонду, основними питаннями роботи якого є економічний і валютний порядок [5].

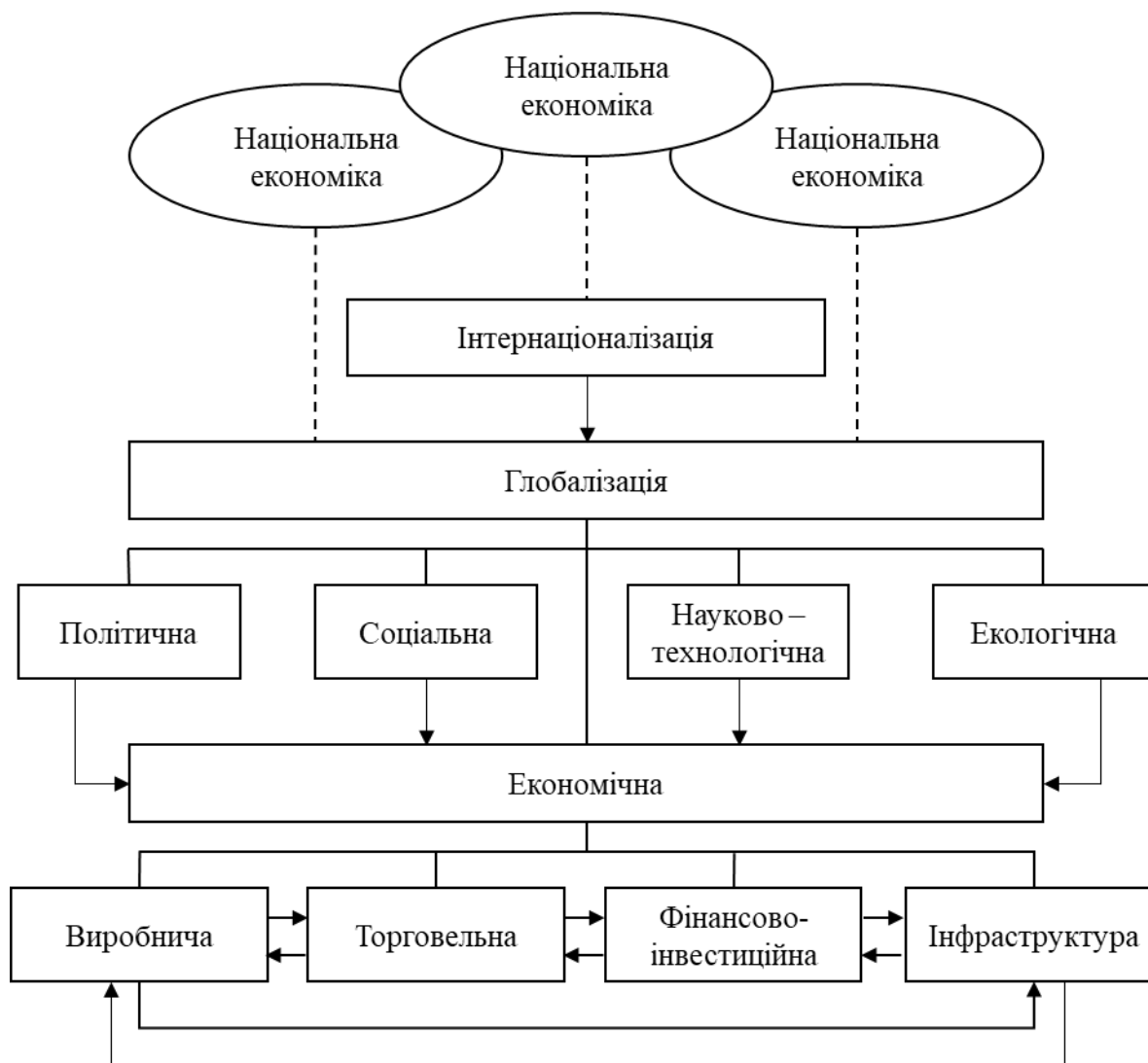

Рис. 1. Структура глобального процесу

Джерело: побудовано автором на основі використання джерел [1-7]

Світовий банк надає кредити країнам, що розвиваються, з метою скорочення масштабів бідності, приймаючи рішення щодо зобов'язань сприяти іноземним інвестиціям, міжнародній торгівлі та полегшенню капіталовкладень. Маючи важливий вплив на країни, що розвиваються, і навіть незважаючи на те, що він представляє 186 країн, Світовим банком керує невелика кількість економічно сильних країн. У 1990-ті роки Всесвітній банк і МВФ формували політику, яка включала дерегуляцію та лібералізацію ринків, приватизацію і зменшення розміру державного сектора [8].

Світова організація торгівлі (СОТ) є організацією, яка контролює і лібералізує міжнародну торгівлю. Створена у 1995

році. СОТ займається регулюванням торгівлі між країнами-членами, забезпечує основу для переговорів та оформлення торгових угод і процес вирішення спорів, спрямованих на забезпечення дотримання учасниками угод СОТ [12].

СОТ також прагне підвищити обізнаність про масштаби та наслідки політики, що спотворює торгівлю, і ця мета досягається через щорічне сповіщення та механізм перегляду політики. Повідомлення про всі зміни в торговельній та пов'язаній з торгівлею політиці членів мають бути опубліковані та доступні для їхніх торгових партнерів. Для багатьох країн, що розвиваються, і країн, економіка яких раніше була централізованою, ця

вимога стала важливим кроком до більш прозорого управління.

У політичній сфері зросло занепокоєння впливом внутрішніх подій однієї країни на іншу. Це призвело до наслідків, таких як зовнішня політична підтримка лідерів, які в іншому випадку користуються малою внутрішньою легітимністю. Концентрація економічної і фінансової влади призводить до зниження впливу національних політичних діячів і впливу на демократичні процеси. Сукупна нерівність у розподілі багатства збільшує нерівність, напруженість у суспільстві і загрожує ефективному доступу всіх до соціальних прав. Багато торговельних угод вирішуються урядами без будь-якої участі громадськості у процесі прийнятті рішень. Інтереси прав людини іноді враховуються у торгових угодах, навіть якщо ці угоди можуть мати вплив на права людини.

Однак глобалізації також приписують підтримку поширення демократії і більшої обізнаності щодо прав людини. Незважаючи на величезні технологічні прогалини, їх політичні наслідки включають демократизацію ЗМІ через сайти соціальних мереж, в результаті чого організовуються рухи для підвищення політичної відкритості, щоб покласти край безкарності корупції і зловживанню владою, а також для поліпшення політичного представництва.

У сфері культури глобалізація пов'язана з розвитком мереж зв'язку, зі знанням і з ідеологічним дискурсом навколо глобалізації, як необхідного кроку на шляху до глобального щастя [4].

Глобалізація зумовила розвиток загального способу життя і споживчих звичок. Культурна глобалізація також впливає на висвітлення у ЗМІ, в результаті чого людські трагедії потрапляють до нашої пильної уваги і відбувається мобілізація сумління світу в світлі величезних потоків населення. «Глобалізація ЗМІ» також призвела до того, що великі монополії контролюють наші ключові глобальні засоби масової інформації з усіма ризиками упередженості і необ'єктивності, які вони можуть мати.

Глобалізація посилила розвиток іншого відчуття спільноти, наприклад існування цифрових спільнот. Вона також сприяла обміну і досконалості з мистецтва і дала імпульс для появи нових музичних жанрів і фьюжину в приготуванні їжі. Все більше людей стають обізнаними в культурній глобалізації, тому ми стурбовані тим, що ми споживаємо, наприклад, умовами праці та навколишнім середовищем, при яких виробляються продукти, які ми купуємо [11].

В умовах глобалізації міжкультурний діалог став потребою для міжнародної солідарності, а також для загальної поваги прав людини. Чи не в останню чергу глобалізація викликала розвиток опору культур до глобалізації і рухів до «іншого світу».

У соціальній сфері глобалізація суттєво вплинула на рівні і умови зайнятості та на соціальні права працівників. Глобальна конкуренція, яка супроводжується переселенням і офшорингом, підштовхує компанії переносити виробництво в країни, де зарплати та соціальний захист працівників є більш низькими. В результаті профспілки і робітники в багатших країнах «змушені» погоджуватися на менш сприятливі умови, які часто називають соціальним демпінгом [9].

Профспілки відігравали роль одних із найбільш зацікавлених і активних критиків різних процесів глобалізації. Конференція профспілок Європейського Союзу, наприклад, закликала дотримуватися засад, які підтримують сталий розвиток. Вони повинні включати:

- багатосторонні структури для захисту мігрантів/мігранток;
- багатосторонні структури для сприяння соціальному захисту;
- багатосторонні структури для просування гідної і справедливої роботи як ключового інструменту для зменшення бідності;
- багатосторонні структури для захисту прав трудящих, безпеки харчових продуктів, здоров'я, освіти, гендерної рівності і повної самостійності жінок [10].

Критика шляху глобалізації — це організоване ставлення до людей як до сторони глобалізації, що ігнорується. У той час, як капітал і товари користуються зростаючою свободою пересування, свобода пересування людей не користується якимось послабленням умов. Незважаючи на це, глобалізація супроводжується збільшенням легальної та нелегальної міграції, наслідком чого стали або економічні причини, або екологічні катастрофи.

У теперішній час глобалізація не обмежується явищами наведеними вище. Важливим аспектом, що входить до глобалізації, є стан глобального навколишнього середовища з проблемами виснаження озонового шару, зменшення біорізноманіття, забруднення повітря і води, погіршення земель, екологічних катастроф, повеней, засух через зміни клімату, розливів нафти, утилізація відходів, розповсюдження ядерної зброї, вирубка лісів і так далі. Це також впливає на маси людей і, як наслідок впливу глобалізації на навколишнє середовище, може спричинити потоки біженців та біженок.

Аналіз певних теоретичних аспектів викликає занепокоєння тим, що в такому разі глобалізація є причиною великих промислових переміщень і перешкоджає національній політиці в галузі охорони навколишнього середовища, що в свою чергу має вплив на фінансово-економічне положення.

У відповідь на фінансово-економічну глобалізацію багато представників громадянського суспільства виступають проти недостатнього регулювання прав великих багатонаціональних корпорацій, а також проти негативного впливу торгових угод і дерегулювання фінансових ринків — кожен з них сприяє порушенню прав людини, безпеки робочих місць, шкоді навколишньому середовищу і навіть підриває здатність національних урядів у підтриманні цих стандартів. Такі групи та особи сприяють тому, що вони називають «глобалізацією з людським обличчям». Це різко відрізняє її від економічної

глобалізації, в рамках якої компанії знехтували людьми і правами людини.

Такий міжнародний рух у сучасному світогляді, як правило називають антиглобалізаційним, або рух за зміни глобалізації, що об'єднує профспілки, екологічні неурядові організації, політичні, правозахисні, наукові кола, жіночі організації та всіх, хто зацікавлений у створенні більш справедливого світу, який, відповідно до їх переконань, не може існувати до тих пір, поки дерегулювання та глобальна конкуренція торгівлі є основними цінностями економічного співробітництва і розвитку.

Гасло «Думай глобально, дій локально» стало дуже відомою висловом про те, що стало локальним рухом. Вислів вперше було використана в контексті навколишнього середовища стосовно міського планування, але швидко поширилася на сфери освіти та соціальної справедливості, а також вказує на підвищення рівня обізнаності про всі зв'язки між місцевими діями, місцевими рішеннями і використанням або зловживанням глобальними ресурсами. Локальний рух можна розглядати як відповідь, наприклад, глобалізації економіки, де вплив на довкілля або порушення прав людини пов'язані з виробництвом продукту, може відбутися в іншій країні, ніж в країні, де відбулася покупка. Водночас можливості цього руху стають все більш глобальними і можуть бути використані для подальших місцевих цілей [3].

Усвідомлення проблем глобалізації значно збільшилося за останні десятиліття і зросли вимоги до більшої підзвітності міжнародних органів. Рішення, які раніше, приймалися урядами, банківськими і торговими органами, міжнародними організаціями та державними установами за закритими дверима, в даний час відкриті і інтенсивно обговорюються публічно. Обурення і протести також стали глобальним явищем, протести відбуваються на кожному континенті [6].

Висновки. Таким чином в результаті проведеного дослідження виділено та

підкреслено зміни в соціально-економічних, політичних, екологічних та культурних сферах на які вплинув розвиток глобалізаційних процесів. В тексті статті розглянуто особливості та роль функціонування глобальних міжнародних економічних інституцій, а саме Міжнародного валютного фонду та Світова організація торгівлі. Противники МВФ стверджують, що позики дозволяють країнам-членам проводити безрозсудну внутрішню економічну політику, знаючи, що в разі потреби МВФ виручить їх. Ця мережа безпеки, як звинувачують критики, затримує необхідні реформи та створює довгострокову залежність. Опоненти також стверджують, що МВФ рятує міжнародних банкірів, які надали безнадійні кредити, тим самим заохочуючи їх схвалювати все більш ризиковані міжнародні інвестиції. Критики стверджують, що політичні рецепти МВФ передбачають уніфіковані засоби правового захисту, які недостатньо пристосовані до унікальних обставин кожної країни. Ці стандартні, суворі умови кредитування знижують економічне зростання та поглиблюють і подовжують фінансові кризи, створюючи серйозні труднощі для найбідніших верств населення в країнах-позичальниках і посилюючи місцеву опозицію МВФ.

Світова організація торгівлі має шість ключових цілей: встановити та забезпечити дотримання правил міжнародної торгівлі; забезпечити форум для переговорів та моніторингу подальшої лібералізації торгівлі; вирішити торговельні суперечки; підвищити прозорість процесів прийняття рішень; співпрацювати з іншими великими міжнародними економічними установами, залученими до управління глобальною економікою; допомагати країнам, що розвиваються, отримати повну вигоду від глобальної системи торгівлі.

Також в тексті статті розглянуто, що політика глобалізації щодо країн, що розвиваються, несе в собі як позитивні, так і негативні аспекти. Глобалізація, однак, має тенденцію до підвищення економічного зростання багатьох країн, але це зростання нерівномірне. Багаті країни

отримують все більше і більше вигоди порівняно з країнами, що розвиваються, що зрештою призводить до нерівності в зростанні країни. Глобалізація додала значної кількості незахищених місць роботи, і через це велика кількість людей шукає роботу по всьому світу. Політика глобалізації створює великі загрози для місцевого та національного бізнесу, що працює всередині країни. Це дозволяє великим транснаціональним компаніям, які мають великі ресурси та інфраструктуру, налагодити ланцюг постачання та дистрибуцію в різних країнах. Глобалізація збільшує шанси виникнення глобальної рецесії, роблячи всі країни взаємозалежними одна від одної. Економічна система багатьох країн залежить від інших країн, тому якщо економіка однієї країни починає боротися, це може спровокувати ланцюгову реакцію, що вплине на різні країни одночасно. Це може навіть призвести до набагато гіршого стану, викликавши фінансову кризу на світовому рівні.

Література:

1. Котуков О.А. (2014). Феномен глобалізації та його вплив на сучасне державне управління. *Актуальні проблеми державного управління*. № 1. С. 24–34.
2. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування та розвитку : монографія. П.О. Куцик, О.І. Ковтун, Г.І. Баштянин. Львів : Львів. комерц. акад., 2015. 583 с.
3. Діба О., Осадчий Є. (2014). Вплив глобалізації на соціально-економічний стан України. *Ринок цінних паперів в Україні*. № 7. С. 19–28.
4. Довгалюк В.В. (2016). Роль фінансової глобалізації у розвитку фінансового ринку. *Ефективна економіка*. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5081>
5. Кирилов Ю.Є. Вплив процесів глобалізації на розвиток національних економік. *Ефективна економіка*. 2016. № 12.
6. Колобердянко І.І. (2018). Вплив глобалізаційних чинників на трансформаційні процеси економіки України. *Галицький економічний вісник*. ТНТУ, Том 54. № 1. С. 5–11.
7. Микитась В.В. (2016). Глобалізація як контекст формування економічної політики держави. *Економічна теорія та історія економічної думки*. Випуск №4, С. 11-14.
8. Олійник А.А. (2017). Міжнародні фінансові організації як складова фінансової глобалізації. *Ефективна економіка*. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5821>

9. Радзівська С.О. Глобальні економічні процеси та Україна. *Міжнародна економічна політика*. 2014. № 1. С. 80-104.

10. Шахно А. Ю. Вплив процесів глобалізації на розвиток людського капіталу та стан національного ринку праці. *Економічний аналіз: зб. наук. праць. Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярошук (голов. ред.) та ін. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. Том 25. № 1. С. 75-82.*

11. Gygli S., Haelg F., Potrafke N., & Sturm J. E. The KOF globalisation index-revisited. *The Review of International Organizations*. 2019. № 14. P. 543–574.

12. Obstfeld M. Globalization, Macroeconomic Performance, and the Exchange Rates of Emerging Economies. *Monetary and Economic Studies (Bank of Japan)*. December 2004. 128 p.

References.

1. Kotukov O.A. The phenomenon of globalization and its impact on modern public administration. *Actual problems of public administration*. 2014. No. 1. P. 24–34.

2. Hlobal'na ekonomika: pryntsyipy stanovlennya, funktsionuvannya ta rozvytku : monohrafiya. P.O. Kutsyk, O.I. Kovtun, H.I. Bashtyanyn. L'viv : L'viv. komerts. akad., 2015. 583 s. [in Ukrainian].

3. Dyba O., Osadchyy YE. Vplyv hlobalizatsiyi na sotsial'no-ekonomichnyy stan Ukrainy. *Rynok tsinnykh paperiv v Ukraini*. 2014. № 7. S. 19–28. [in Ukrainian].

4. Dovhalyuk V.V. Rol' finansovoyi hlobalizatsiyi u rozvytku finansovoho rynku. *Efektivna ekonomika*, 2016. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5081>

5. Kyrylov Y.Y. Vplyv protsesiv hlobalizatsiyi na rozvytok natsional'nykh ekonomik. *Efektivna ekonomika*. 2016. № 12. [in Ukrainian].

6. Koloberdyanko I. I. Vplyv hlobalizatsiyinykh chynnykiv na transformatsiyini protsesy ekonomiky Ukrainy. *Halyts'kyi ekonomichnyy visnyk*. TNTU, 2018. Tom 54. № 1. S. 5–11. [in Ukrainian].

7. Nikitas V.V. Globalization as a context for the formation of the economic policy of the state. *Economic theory and history of economic thought*. Issue № 4, 2016, pp. 11-14.

8. Oliynyk A.A. Mizhnarodni finansovi orhanizatsiyi yak skladova finansovoyi hlobalizatsiyi. *Efektivna ekonomika*, 2017. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5821> [in Ukrainian].

9. Radziyevs'ka S.O. Hlobal'ni ekonomichni protsesy ta Ukrainy. S. Radziyevs'ka. *Mizhnarodna ekonomichna polityka*. 2014. № 1. S. 80-104. [in Ukrainian].

10. Shakhno A. YU. Vplyv protsesiv hlobalizatsiyi na rozvytok lyuds'koho kapitalu ta stan natsional'noho rynku pratsi. *Ekonomichnyy analiz: zb. nauk. prats' Ternopil's'kyi natsional'nyy ekonomichnyy universytet; redkol.: O. V. Yaroshchuk (holov. red.) ta in. Ternopil': Vydavnychopolihrafichnyy tsentr Ternopil's'koho natsional'noho ekonomichnoho universytetu «Ekonomichna dumka», 2016. Том 25. № 1. С. 75-82. [in Ukrainian].*

11. Gygli S., Haelg F., Potrafke N., & Sturm J. E. The KOF globalisation index-revisited. *The Review of International Organizations*. 2019. № 14. R. 543–574.

12. Obstfeld M. Globalization, Macroeconomic Performance, and the Exchange Rates of Emerging Economies. *Monetary and Economic Studies (Bank of Japan)*. December 2004. 128 p.